

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Elofizetési díj egész évre 5 P. fél évre
2.50 P., negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKÖREVE NÁNDOR
Póstatakarékpóztári cselekmény 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cselekmény, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Itt az új szociális adóreform

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a képviselőház keddi ülésén benyújtotta az egyenes adókra vonatkozó rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat a földadóra,

gyonadóra vonatkozólag tartalmaz fontos rendelkezéseket.

A földadóval kapcsolatban ki kell emelni az elemi károk új szabályozására vonatkozó intézkedéseket, amelyek olyan elemi károkat is elismernek adókedvezmény alapjául, amelyek az előbbi rendelkezésekből hiányoznak.

A törvényjavaslat azoknak a háztulajdonosoknak, akik gyermekes családoknak adják bérbé lakásaikat, adókedvezményt nyújt olyan háztulajdonosok részére, akik házaikat többgyermekes családok bérbézává nyilvánítják és lakásaikat csakis egy gyermekes családoknak adják bérbé, az egyes lakásokra eső adóból minden gyermek után 5-5 százalék törleszt engedélyez.

A legfeljebb kétszobás falusi és tanyai családi házakat fix tételben adoztatják meg. Az a rendelkezés kerekén 550.000 kis háztulajdonost érint, és lényeges edőengedményeket jelent. A kereseli adó körében azokat a kis haszonbérletet, akik bérelt földön saját szükséglete

haszonbérletük kataszteri tisztázása érdekében a 25 pengőt nem haladja meg, általános kereseli adó alól mentesek. A segéd nélkül vagy legfeljebb egy segéddel és egy tanonccal dolgozó kézműves iparosokra fix adótételeket állapítanak meg. Ez 140.000 embert érint és körülbelül átlagosan 20 százalék mérséklést jelent.

A jövedelemadó rendes tételével az adózákkal szemben alkalmazták, akiknek háztartásához legfeljebb két gyermek tartozik. Az egy gyermekes

családoknál az adótételeket 5 százalékkal, a gyermektelen családoknál 10 százalékkal, az olyan adózóknál, akiknek háztartásához ilyen családdal nem tartozik 15 százalékkal emelik fel. Azoknál az adózóknál, akiknek

általában nem tartozik, 30 évesek elmúltak és még házasságot nem kötöttek, az adót 20 százalékkal feleltetik és ezzel tulajdonképpen megoldják az agglógyonadók kérdését. Annál a családfőnél, ellenben, akinek kettőnél több gyermeke van és jövedelme a tízezer pengőt nem haladja meg, az első és második gyermek után 200-200, a harmadik és minden további gyermek után 300-300 pengő levonást rendel el az adóalapból és csak a megmaradó összeget kell megadóztatni. Ha pedig az adózó jövedelmé adóköteles jövedelme a tízezer pengőt nem haladja meg, de földadó, házadó vagy kereseliadó van a terhére kivétel, a gyermekkedvezményt a javaslat úgy való sítja meg, hogy minden gyermek után az adóból és járulékaiból 5-5 százalékos adó törleszt engedélyez. Gondoskodik a javaslat arról is, hogy az ezer pengő létminimumot meghaladó jövedelmeknél az adókötelezettség beálltával nagy igazságtalanság ne következék be, amit kivágy, elmentes ezer pengő után jár a tíz pengő levonását rendel el s ezzel az átmenetet az adómentes és adóköteles jövedelmek közt biztosítja. Ennek a tíz pengőnek a levonását a törvényjavaslat csak hátezer pengőig tervezi, mert hátezer pengő fölött ennek az összegnek levonása nem indokolt. A javaslat intézkedései mint adókönyvitest jelentenek.

Behozza a javaslat a fellelő esküt, melynek az a célja, hogy az adózókat, kiváltképpen a nem látható forrásokból származó jövedelmek feltételezésére kényszerítse.

A javaslat 50 százalékos behozási pótlék fizetésére kötelezi azokat, akiknek nem volt 50.000 pengő vagyonuk és emiatt behozási pótlék fizetésére kötelezték, azonban jövedelmük a tízezer pengőt meghaladja és így indokolt, hogy jövedelmükhöz igazodóan ilyen természetű pótléket fizessenek.

Az egyenlő teherviselés elvét szolgálja a javaslatnak az az intézkedése is, hogy az általános kereseli adó alapul vett jövedelmük után az államkincstár javára egyszázalékos pótlékot megterhel.

A törvényjavaslat a büntetéseket is megszigorítja és a 10-büntetések mellett oly mellék-büntetések illetve pénz-büntetésekkel is megfenyegeti az adózókat komoly megfontolásra készítik, hogy az államkincstár megkímélésére irányuló cselekményt el ne kövessenek.

Tudományos ismeretek

A hajós mesterség a legregibb emberi foglalkozások egyike. Már maga az ősember is vizek mellett tanyázott, mert ott találta meg az életbiztonságot a vadállatokkal szemben, a vizekre építette kezdetleges cölöpépítményű házikóit, melyet csak a magacsalta ladikkal közelíthetett meg.

Igy aztán nem csoda, ha a hajózás körében találunk legelőbb olyan foglalkozásokat, amelyek ma már értelmetlenül, vagy legalábbis érthetetlenül csengenek a mai modern ember fülébe. Ilyen például a tengeri csomó.

Mert ugyan ki tudná, hogy milyen gyorsan halad az a hajó, melynek tegyük fel 27 csomó a sebessége. Ezt a már többé-kevésbé mára is gyakran használják, olvasunk is róla, de az emberiségnek legnagyobb százalékára nem tudja megmondani, hogy mit jelent ez a szó, hogyan kell érteni ezt a sebességet. Ha azt olvasuk, hogy egy bizonyos hajó sebessége 20 csomó, ez annyit jelent, hogy a hajó 20 tengeri mérföldet

meg egy óra alatt, ami 37 km es sebességnek felel meg.

Most már az érdekel bennünket, hogyan született meg a tengeri csomó: régen a hajók sebességének mérésére a kézi logot használták, amely egy háromszögű deszkából és ennek három sarkába kötött és egymással összeerősített kötelekből állott. — Ezt az összeerősített kötelet egy hosszabb kötelhez erősítették, amelyen bizonyos távolságokban csomók voltak kötve. Ez a hosszú kötel kötéldobozra csavarták fel és ha azt akarták tudni, hogy milyen gyorsan halad a hajó, hátul a hajó végén kidobták a háromszögű deszkát a tengerbe. Ez merőlegesen megállt a vízbe, a vízbe való bekopaszodás következtében a

Az egyenlő teherviselés elvét szolgálja a javaslatnak az az intézkedése is, hogy az általános kereseli adó alapul vett jövedelmük után az államkincstár javára egyszázalékos pótlékot megterhel.

A törvényjavaslat a büntetéseket is megszigorítja és a 10-büntetések mellett oly mellék-büntetések illetve pénz-büntetésekkel is megfenyegeti az adózókat komoly megfontolásra készítik, hogy az államkincstár megkímélésére irányuló cselekményt el ne kövessenek.

Az adózókat komoly megfontolásra készítik, hogy az államkincstár megkímélésére irányuló cselekményt el ne kövessenek.

kötél a dobrol lecsavarodott. Egy matróz a kötelet kezében csuszította és megszámlálta, hogy hány csomó futott át a kezén. A számlolást addig végezte, amíg az erre a célra szolgáló homokóra lepergett, melynek időtartama 45 másodperc volt. A csomók egymástól 708 milliméter távolságra voltak. Ha tehát 15 m perc alatt egy csomó futott át a matróz kezén, ez annyit jelentett, hogy ez idő alatt megtejt ott 7707 milliméter, vagyis 7 m 70 cm-t futott a hajó, egy óra alatt 1852 métert, azaz egy tengeri mérföldet futott.

A kézi logot ma már nem használják, régen kiment a forgalomból. Helyét a "patent log" foglalta el, amely egy számlólapon mutatóval jelzi a hajó sebességét, hasonlóan a vasuti mozdonyokon, autókön is látható sebességmérőkhöz.

Mostanában divatját járja az a kifejezés, hogy itt vagy ott elsüllyesztettek ennyi-megannyi regiszter-tonna tartalmu hajót. Ez is a régi hajózás itt felejtett emléke. Valamikor

rossai hajók nagyságát, befogadó képességét, teherbírási ügy fejezték ki; megmondták hány hordó, angol tonna, tartalma hajót. Ez is a régi hajózás itt felejtett emléke. Valamikor

Az angol konzervatívizmusra jellemzően, nem vetették el a régi tonn kifejezést, ahonnan a magyar tonna is származik, csak jelzővel látták el, így szólított meg a regiszter tonna,

amely 100 angol köbláboyi (a ml mér-tékegységnekben kifejezve 2 831,6 köbméternyi) tartalmat jelent. Az a hajó, amely egy regisztratónás, testével 2831 kg és 60 kdg vizet szorít ki. Megkülönböztetnek bruttó és nettó regiszter tonnákat. Előbbi a hajó-vizkiszorítást jelenti, az utóbbi pedig ennek azt a részét, amelyet személyi vagy áruzállításra lehet hasznosítani.

Legújabbban a hajóúrtartalmat tonnába mérik ki. Egy tonna egy-köbméter víznek, azaz 1000 kg-nak felel meg.

A most doló tengeri háborúban, a hajóúrtartások napirenden vannak. A hajókat legnagyobb mértékben tenger-alattjárókról, hadihajókról, torpedó-naszádokról kilőtt torpedóval végzik. A torpedó igen veszedelmes hadiszere. Ha egy jól irányzott torpedó eltalál bármily erős páncélatu hadihajót, az feltétlenül elsüllyed, vagy egy megrongálódik, hogy a harcok hosszabb időre ki kell neki állni. A megtorpedózott kereskedelmi hajó azonnal elsüllyed. Rettenő annak az anyagoknak és hajóknak az értéke, amelyet a habórú kezdete óta a tenger fenekére küldtek torpedó-találattal, vagy repülőgépek segítségé-
 Mivel a torpedó összeállítását, használati módját a lakos köznevelés nem ismerheti, azért a jobb megértés végett közlöm. A most használatban levő modern torpedó Whitehead angol mérnök és Lapis osztrák-

magyar tengerészkapitány találta fel és készítette a Finnebom annakidején alapított Torpedógyárban.

A most használatban levő modern torpedó hathoz hasonló, csak nem lapos, hanem hangerő alakú. Hátsó részén két ellenkező menetű hajó csavarja (propeller) van, melyet a torpedó belsejében elhelyezett és ártított levegővel működő motor hajt. A torpedó a kilövés után bizonyos mélységben a vízalatt repül a be irányzott célhoz, melybe beletűközve felrobban és elpusztítja. A torpedót 6—10 km távolságig lehet használni. A torpedó hossza körülbelül 5 méter, vastagsága átlag 45—55 centiméter, súlya 1000—1200 kilogram. A benne elhelyezett legerősebb robbanóanyag súlya 120—140 kilogram. A torpedó kilövése igen költséges valami, de megéri, mert ha célját nem téveszti, hatalmas hadihajókat képes pillanatok alatt elpusztítani. Talált esetében a hatás biztos.

A torpedónaszád ról is sokat olvasunk, de legtöbben nem tudják mi eől szolgaj, csak sejtik. Ez olyan, aránylag kicsi, de gyorsjáratu haditegerészeti hajó amelynek rendeltetése az, hogy az ellenség hadihajóit torpedókkal megtámadja és elsüllyes-
 sze. Igen hatásos hadialkalmatlanság, sokmindenre lelhető használni, azon-kívül, hogy torpedó-kilövésre használatosak leginkább. Használják ten-

geri aknák szállítására, azok leraká-sára, szikratáviroval is felszerelik, kísérőfogatok miatt fényszórókkal is felszerelik, sőt kereskedelmi hajókat is kísérik. Emlékszünk arra az időre, mikor a világhabórú alatt Kormányzó urunk 1915 december hó 5 én St. Giovanni di Medua kikötő-jében lökést torpedónaszádokkal lötte össze az ellenséges hajókat.

A torpedóromboló (tulajdon-képen torpedónaszádromboló) a torpedónaszádok egyik faja, melyet tor-pedókilövő csöveken kívül rajta a tűzér-ség is jelentékenyen képviselve van. A torpedórombolókat 1894 óta Anlita kezdésére építették, azzal a céllal, hogy az ellenséges torpedónaszádokat ezekkel a gyorsjáratu és nagy tűz-hatásu hadihajókkal eredményesen elsüllyesszék. Ezek a torpedórombolók 850—2000 tonnasak, tehát nem valami nagy hadihajók, de annál veszedelmesebbek, mert nagy sebességükkel hamar utoléri a lassabban mozgó torpedónaszádokat és keres-kedelmi hajókat.

Ezeknek a veszedelmes hadihajók-nak csak akkor lehet igazán nagy értéke, ha az ellenség nem rendel-kezik hasonló hadieszközökkel, de mivel mindennek megvan az ellen-szere, a torpedórombolók sem ural-hatják akadálytűkűl, veszélytűkűl a tengereket.

Csuknyay István.

A gyűlés ilyen értelemben is hatá-rozott

— A leventelőtér ellenzójének el-készítésével Kocz István építőmes-ter biztak meg 1200 pengős munka-díj fejében. A költségekhez Hattessay Jenő dr. főszolgabíró 300 pengő se-gélyt utalt ki a rendelkezésre álló alából. — Csehdömök telep a Falu-szövetségbe évi 32 pengős tagdíj fizetésébe. — A Badapestro atha-lyezett Miskolczy Béla főúrbizottság helyébe Nemeth Janos hentesmestert hívtak be a képviselőtestületbe, mint első póttagot. — A gyűlés elismerte Sassy Istvan dr. csehdömöki illetősé-gét. — Koczor Daniel villanyszerelő autogarázst épített a községbaza ud-varába. A garázs a szerződés lejár-tával a község tulajdonába megy át, de addig is Koczor Daniel évi egy pengő árbit fizet.

— Csehdömök 100.000 pengős költségen felvételét állította be az idei költségvetésébe — a régióba vajdó vagyon és szegényház — felépítésének céljaira. Az újszaj teljes egészében jóváhagyta Csehdömök költségvetését, de a 100.000 pengős költségen felvé-teléhez nem járult hozzá. Marad a jobb időkre. — Singer Mihály kö-férőg által berölt közösi ház tele-jének tartozására 32 pengőt szá-vaztak meg. — Kovács Istvan jegy-zőanyagorok részére, ami a tan-folyam tart, havi 50 pengő segélyt utaltak ki. — A belügyminiszter jóváhagyta Csehdömök azon határo-zatát, hogy az utcaira büntetés terhé mellett tölts a baromfiakat legelésre kiengedni. — Az újszaj Csehdömök-n a ruhes lovak gyógykezelésére gazkamarát kíván felállítani. A gyűlés határozata szerint Csehdömök a pór-dömöki majorban ingyen ad egy helyiséget, de az 500 pengős a'ala-bítási költséget a varmegye viseli.

Butorozott szobát

keresek május 1-re.
 Ajánlatokat pontos cím és ár megjelölésével a kiadóhivatamba kérek „Állandó lakó” címre.

Jön a víz!

írta: Farkas Emőd.
 Korhadt, vén szomorúfűz tör-zszenült az aggastyán.
 Várt valakit, vagy rettegve gondolt valamire, mert sovány, beesett, pergamen aróán ideges remegés futott végig a gyakran egész testében összerándult. Nem messze tőle
 hullámait. A folyó medré kiszé-lesedett. A partú kavicsok fölött tajtékos habok verdőtek össze, dobálva, harapdálva, egymást, majd szerelő gyöngödéggel egy-másba omolva. A szél egyre harsogóbb riadással pattogtatta milajul sühoglatott korhásáit. A hullámok felrohantak, mint domboldalra a riadozó gyermek-sereg, majd ismét lefutottak, mély völgyeket hasítva a folyam ágában.
 A víz szemlátomást nőtt, ha-bos taraja dűszadt, szélesedett a majd mint egy óriás kigyó nyuj-tózott ki, majd mint egy hernyó

húzódott össze. A lankás part kiálló kavicsait, beiszapolta szikla-köveit egymásután nyelte el a növekvő áradat.
 Az aggastyán szeme mozdu-latlanul tapadt rá, pupillája ki-tágult s olyan tűz villant föl benne, mint az esőtől vert pásztorfűz.
 Iszonyú kín és keserű vād börgött a hangjában. A Duna felé szaladt, de birtelen megállt
 tek, mint a meghajtott paripáé. Aróán vörös lázfoltok tűttek ki, amiknek a szegélye sárga volt és szemében a dűh és félelem birkotak egymással.
 Néhány pillanatig mozdulatlannal állott, majd nyers, állati üvöltéssel fordult meg és Lac-háza felé rohant. Lábai meg-megrogytak. A melle besüppedt, a válla előre bukott, de lihegve, fujva, fuldokolva rohant tovább. Mikor azután az első házakhoz ért, megfagódzott egy akácska törzsében és levegő után kap-kodva harsogta :
 — Jön a víz!

Iszonyat és rettegés nyözőzr-gött ebben a földokló kiállásban.
 Az emberek szánaözó rész-véttel mondták :
 — Igazán jön, András bácsi?
 — Jön, jön, a tulajdon két szememmel láttam, mentsétek meg gyermekeiteket.
 Azután eleresztette az akácska törzsét és tovább rohant.
 netél.
 — A neve Balogh András,
 — 1876. február 26-ka szo-morú emlékü napja Lacházának. Reggel megindult a járgására a Dunán. Délután két óraker meg-torlódott a jég s eslére már hatalmas jégtáblákat sodort fe-lénk az ár. A nép fákllyakat gyujtott, a férfiak csónakokba ültek és csákllyakkal tördelték a jéget. Majd a gátakat erősítették meg. De az áradat percerőli-perere nőtt, a gátakat összezuñta és elsodorta. Egész éjjel kongott a vízharang és pörgött a dob. A nép sírva, jajveszékelve menekült

a magasabban fekvő helyekre. Az ár féktelen erővel tört városunkra. Hatalmas hegyi zuba-tagok dörgésével rohant keresztül az utcákon. Három oldalról nyomult a városba. A temető felől városrészben, ahol a szegényebb nép lakik, ólmagasan harsogtak a hullámok. A város északi oldalán magányosan állott egy kis ház. Egy beteges özvegy ember lakott benne két vájáv.
 a mentők nem merté odáig hatolni a dereglyékkal. Hajnalban észrevették, — mond-ják az elbeszélő, — hogy a ház meginog és dűledezni kezd. A házat minden oldalról széles jégtáblák törték, ostromolták. Néha akkorát recesent, mintha rájuk omlott volna. A falak már erősen ingadoztak. Tudtuk, hogy a viskö bármely pillanatban összedőlhet. A nők kezüket tördelve zokogták :
 — Jaj, a két kis árva!
 — De egyszerre csak a tömeg komor arcán árcsillant a remény szivárványa. A beteg Balogh

A Magyar Élet Párt hiriei

A Magyar Élet Párt cellőmölki választókerületének vezetősége ezúton értesíti a kerület választóközösségét, hogy a cellőmölki pártiroda új helyiséget cserélt, amennyiben bélfőtől kezdve a gróf Tisza István utca (volt Sági-utca, Hubert-féle ház) 3. szám alá helyeztetett át. Az iroda minden csütörtökön délelőtt 9-12 óra között rendelkezésre áll bárkinek. Ugyancsak tudatjuk, hogy Szabó Károly országgyűlési képviselő április 25 én, csütörtökön délelőtt 11 óraker panasznapot tart a cellőmölki pártirodában.

Ivány József sk.
kerületi párttitkár.

A Sághegy déli oldalán

nemestőkével újabban ültetett, legjobb termőerőben levő, jóltrágyázott, jólgondozott 1000 négyzetöles szőlő

intányosan eladó.

Van hozzá egy nemrégien épült modern épület: szobával, presztázzsal, pincével, legjobb felszereléssel, 16 hl borral, gyümölcsfákkal.

Cellőmölkeknek közelsége miatt kellemes kiránduló, szórakozó hely, ezenkívül legnemesebb bortermelését jöppénzért lehet értékesíteni, tehát hasznotelhajtó pénzbefektetés.

A szőlő körül van kerítve, zárható kapuval van ellátva.

Asszony gyujtogatott Nagysimonyiban ?

Pénteken délután—múlt egy hete elég veszedelmes és nagy kárt okozó tűz pusztított Nagysimonyi községben. A vörös kakas Szabó Vendel földműves szalmakazlára röppent fel, ahonnan a lángok csakhamar átvtak Szabó Vendel pajtájára, lakoházára, majd a szomszédos Molnár Gyula és Sulyok József lakoházaira, továbbá Somlyay Lajos, Smideliusz Ferenc és Smideliusz Sándor kazlaira és-óljaira. A helyszínrre kiséítő tűzoltóság csak jó pár óráss megfeszített munka után lokalizálta a veszedelmet, de arra már három ház, néhány pajta, istálló és több szalmakszal légett. Az azóta megejtelt becslés szerint Szabó Vendel 3000, Molnár Gyula 1850, Sulyok József 700, Smideliusz Ferenc 90, Somlyay Lajos és Smideliusz Sándor 75—75 pengő kárt szenvedett.

Mivel gyujtogatás latszott feőforrogn, a szeméreg szétvetés nyomozást indított, de a tettest csak csütörtökön sikerült őrizetbe venni. Ugyahis szerdán délután ismét tűz riasztotta fel Nagysimonyi lakosságot. Ezúttal délután 4 óra tájban Smideliusz Sándor új gyűhádat ki, de a szomszédok egy kettőre elnyomták a tűzet. Jóformán még elem élt az izgalom amikor 7-ora tájban már megint tűzet jeleztek, ezúttal a múlt héten is károsult Somlyay Lajos pajtája és melléképületet borítottak lángba, hogy 300 pengő érték újbol

elhamvadjon. Az Oszkós hamvak eltakarítása alkalmával aztán néhány üres paradicsomos konzervdoboz került elő, amelyekbe petróleumba áztatott rongyok voltak gyömöszölve s azok mint a méces lángoltak.

Ezen a nyomon kiindulva csakhamar megállapítást nyert, hogy a konzervdobozok Smideliusz Sándor 32 éves feleségének konyhajáról kerültek ki s mivel egyéb gyanús okok is lemerültek, Smideliuszsnőt a csendőrség őrizetbe vette és bezsájlította a szombathelyi kir. ügyészség loházaba.

HIREK

Májusi békeajuttatosságok. XII. Pius pápa üzentése az elmúlt szerdán hosszabb levelet intézett Maglione bíboros államtitkárhoz. A levélben elrendelt, hogy a bekövetkezendő májusi ajuttatásokon az anyaszentegyház minden templomában bázgon imádkozzanak az igazi béke megvalósításáért.

Hivatalvizsgálat. Hethéssy Jenő dr. főszolgabíró Antal József vármegyei számvéő, lőtanácsos közbenjöttével csütörtökön és pénteken a sőmjénmihályfai körjegyzői hivatalban hivatalvizsgálatot tartott.

Új segédlektész. D. Kapi Béla pőpök Szabó Kálmán segédlektész Gyűkenyestől Cellőmölkre helyezte át, aki új állomáshelyét szombaton már elfoglalta.

Vasuti áthelyezés. A szombathelyi MÁV üzletvezetőségg Kükőrély István mérnököt a cellőmölki fűőházhoz a szombathelyi fűőházhoz áthelyezte.

Jövahagyott alapszabály. A m. kir. belügyminiszter a cellőmölki székhellyel megalkított Kemenesaljai Vadászarsaság alapszabályait a hét folyamán jövahagyta.

Postaugynőkéséget kapott Keme neszentszentpéter. Mivel a soproni postaugynökségtől értesültek, Kemenes-szentpéter községben felállították a postaugynökséget s az április 18-án megkezdte működését.

Kirandulások. Hethéssy Jenő dr. főszolgabíró a hét folyamán Szabó István cellőmölki érteáigzettet Magyaragencsre, Németh Ánnyas ma gántisztviselőt pedig a cellőmölki község házára rendelt ki. kiségitő munkaeurőnek. — Horváth Imre karkői okleveles tanító a zalamegyei Ortházára került, mint szociális titkár.

Választmányi gyűlés. A cellőmölki Mozdonyvezetők Köre hétlőn este a házban gyűlést tartott.

Megszűnt forgalmi akadály. A Zalaegerszeg—cellőmölki vasutvonal a Debrecenél levő hídbelreállítási munkálatok sanyira ólra haladtak, hogy kedden délután már

vasuti közlekedés.

Szerencsétlenség a bazaltbányában. Csütörtökön délelőtt 11 óra tájban Horváth József 30 éves sárvári illetőségg (cipész) napszámot súlyos szerencsétlenség érte a sághelyi bazaltbányában. Ugyanis munka közben Horváth fejére egy hatalmas kődarab esett, amely a szerencsétlen ember koponyacsontját összezsuzta s az agyvelőjét is súlyosan megsejtítte. Horvátot mentőautóval beszájlították a cellőmölki kórházba. Állapota nagyon aggasztó.

Manhalt az öngyilkos tüőrszázados. Pénteken este múlt két hete

éves tüőrszázados a Székesfehérvár —Cellőmölki között közlekedő személyvonat ablakán keresztül öngyilkossággal szádékkal kiugrott Derecske allomás közelében. A vonat teljes sebességgel robogott s így a szerencsétlen ember összetört tagokkal eszméletlenül terült el a pályatest mellett. Az utasok vették észre a megdőbblő öngyilkosságot, vészfékkel leállították a vonatot, majd Veréb Antalt beszájlították a cellőmölki kórházba. Fejletetjen a koponyacsont szíánkokra törtött, mindkét térdén is a tokszálagszakadást szenvedett s így a kórházban hiabavalónak bizonyult az orvosok minden faradozása, Veréb ezazados tizenapi szenvedés után meghalt. Hozzátartozói Tapocicára szállították a holttestét s ott-kedden temették el. Halálát felesége, kis gyermeke és rokonsága gyászolja.

Ökrösszekezetet gázolt a motorvonat. Súlyos szerencsétlenség történt kedden délután 2 óra tájban Kenyeri és Vönöck allomás között, ahol jó néhány kilométer hosszúságban az országut a vasutvonal mentén halad. Ezen az uton hajította Janossa Lajos 68 éves vönöcki földműves a sőgoratól trágyázás céljaira kövesekért ökrösszekezetet, amikor a hátamögött jövő motorosvonat szájától az ökrök megugrottak és felszáladtak egyenesen a pályatestre a vonat elé. A motoros vezetője azonnal fékezett, de már nem tudta elkerülni a szerencsétlenséget. A vonat behalván a lozabba, a két ökröt agyongázolta, a szekezet pedig összetört és kivágta fölre. A szeke darabjai aztán az ökröket visszatarthatni akaró Jánossat úgy megdőltek, hogy a combcsontján nyílt törést szenvedett és hátul a feje is beszákad. Az idős embert súlyos sérüléseivel beszájlították a cellőmölki helyszínen leváltak.

Fűőttanfolyam Alcsőmön. Lapunk múlt számában már megírjuk,

am vezetője Főfő Julia oktatóú nagy ügybzalommal latott a tanufolyam megszervezéséhez, sajnos azonban, a nagy részvételéségg miatt csak 14-en jelentkeztek ezideig, pedig a csekély részvételi díj nom akadályának, hogy a kiváló oktatóú nagy szaktudását a tanulóknak el ne sajájtítsák. Jelentkezni a tanufolyamon való részvételre még mindig lehet s a cellőmölki fiatal leányknak is nagyon ajánlatos lenne, hogy ezen kivételésen élve alkalmat ér ne beszéljassak, mert minden fiatallány előrendő érdeke, hogy jó háziasszony válék belőle.

Pénzbeszedőt

keres azonnali belépésre a KATOLIKUS NÉPSZÖVETSEGG TEMETKEZÉSI PÉNZTÁRA.

Jelentkezni lehet Bodor megbizoztónál, Helyben (Baross-u. 20).

— Szóval megmenekültek !

— Uram, — folytatta az orvos, — nincs fogalma arról, milyen örömmujongás támadt erre. Mindenki elfeledte, hogy háza összedűt, vagyona, jószága elpusztult. A tanító felűtölte a szolltárkönyvet és az egész gyülekezet szent áhitattal dicsérte az Urat.

— De hát akkor miért borult

maktól. Mikor dereglyével érte mentünk, sirva ölelte, csókolta két kis didergő gyermekét.

— Né sirassa a házfát András gazdák, adjon háfát az istennek, hogy megmenekültek, próbáltam vigasztalni.

Balogh zavatosan nézett rám és megrázkódva hebegte :

— Jön a víz!

Hazafias kötelességét teljesíti, ha bevásárol

gy
bőröndöt visz magával

András lőháton jelent meg a bedőlő kapu helyén. Sárga volt, mintha ravatalról kelt volna föl. Két kis gyermekét ölebe szorítva, egyetlen lovára bízta maga és kicsinyei életét. A sovány gebe főlezegte a fejét és prüszögve, fújva uszott az árral. A szegény ló feje néha fáradtan bukott le. Balogh András ilyenkor lábaival megszorongatta, biztatóan szőlt hozzá és a sovány állat megint tovább uszott, lábait véresre

lábát. Egyszer már el is merült a feje. A gazda a sörényéhez kapott, de ekkor a fiúcskája kizétt az öleből. Az asszonyok

Bennünk, férfiakban is megdermedt a vér.

— És mi történt a fiúcskával?

— Egy jégláblára bukott. Ez volt a szerencséje. Apja lehajolt és ölebe kpta. És néhány örökkévalóságúknak tetsző pillanat múlva észrevettük, hogy a ló már a földön gázol. Közeledett a temető széléhez, amely magasabban fektűt.

Műhelynek alkalmas udvari helyiség

Kossuth Lajos-utca 8 szám alatt kiadó. — Ugyanott egy félfedeles hintó, két építési és egy centrifugál s zivattyú tömlőkkel előnyös áron eladó. — Azonkívül három drb. 8 méter hosszú 6/7-es új gerenda és állásfák kaphatók.

Agyhárttyugyulladásos járvány Kemenesalján. Két héttel ezelőtt úgyzólván mitsem tudtunk erről a betegségéről, amelyről a fővárosi lapok adtak először hírt, hogy Budapesten felütötte a fejét. Most azonban már Kemenesalján is fordult elő ilyen megbetegedés, amely rendszeren az influenza folyamánya, az agyhártya alatt gennyesedés keletkezik. Korokozója apró bacillus ezért ragályos és előnyös. Az első ilyen betegot egyházasbetyéről szállították be a celdömlői kórházba, majd ezt követte két kisgyermek, egy Olfifyaszszonyfáról, egy pedig Jánók házárol. Mindeháromat aggkéréses után gyógykezeltek a szeronyesére túl vannak már a veszélyen.

A celdömlői kereskedők közgyűlése. A celdömlői kereskedők egyesülete szerdan este tartotta ezévi rendezo közgyűléset az Újkavéházban lévő helyiségében. Szabó Lajos elnök megnyitö szavai után, a pénztárosi és könyvtárosi beszámolókat következtek, majd a félmentés megadásával a gyűlés megválasztotta az új tisztikart: elnök: Szabó Lajos, alelnök: Bola László, Kiss István és Lesinger Ottó, pénztáros: Molnár Mihály, könyvtáros: Spitzer Jenő, ellenör: Herczföld István, háznagy: Blettler László, számvizsgálók: Brandl Jenő, Koczor Dániel és Riszt Lajos. Választmányi tagok: Spitzer Gyula, Weisz Izidor, Weisz Ignac, Biringier Árpád, Brandl Sándor, Ruit Dezső, Singer Béla, Ihász Antal, Horváth Dezső, Nagy Béla, Horváth Béla és Becher Armin, pótagok: Revitz Lajos és Gaál Gyula. Vörül a gyűlés az összes tagok nevében azt a határozatot hozta, hogy az egyre fokozódó papirtáirnyra való tekintettel felhívást intéznek a közönséghez, hogy bevásárlás alkalmával kosarat vagy szatyrot vigyen mindenki magával vásárolt aru hazaszállítására.

Az árvizkárcsultak megsegítése. Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár az árvizek országos kormánybiztosa közbenjárására a m. kir. pénzügyminiszter nagyobb összeget utalt ki az árvizárlottak zarak re-

Közgyűlés. A celdömlői Katolikus Legényegylet május 5-én déljatan 4 óraker tartja rendezo évi közgyűlést a Katolikus Háznál, amelyre a Legényegylet tagjait ezaton is meghívja az elnökség.

A celdömlői HONSSZ választmányi gyűlése. A hadirokkantak országos szövetségének celdömlői csoportja az elmúlt vasárnap választmányi gyűlést tartott. Lajics Milán elnök ismertette a budapesti HONSSZ központ átiratát, mely a csoportok és fiókok támogatását kéri, hogy mint választmányi rend, úgy a HONSSZ is képviselőt kapjon mind a felsőházban, mind a törvényhatóságoknál. A választmány az ügyet magáévé vette és mozgalmat indít, hogy a legfelsőbb helyre felterjesztendő kérelmet minél több hadigondozott írja alá. Bagics Sándor alelnök indítványára a választmány megbizta az elnököt, hogy indítson mozgalmat a járási csoport megalkállítására. Lajics Milán a megbízást elfogadta és indítványt terjesztett elő egy járási értekezletnek apulius 18-ára való összehívására. Ezen indítványt is elfogadta a választmány. Vegül az ünes átiratára az elnökséget, hogy átiratban forduljon a központ

tőségéhez azon panasz orvoslásáért, hogy a hadigondozottak anyagi ellátásában különbözések tesznek a választmány és az 1898-99. évi ardirokkantek között, mert ez az intézkedés a világhaborus hadirokkantakra nézve nagyon sérelmes.

Kiadó lakás május 1-re. Cím: a kiadóhivatalban.

Tűzvész Izsákfán. Hétfőn déljatan Izsáka közötségben kigyulladt Szabó József földműves szertűskertjének egyik kazala, amiről a lángok egy kettőre átváltak Szabó József 27 méteres és a vele szomszédos Páll István 20 méteres pajtajára is. A kavargó szélben két paja és több mint 100 kőve száma talogott s ezéül a helybéli tűzoltók Alsóságrol, Nemeskúcból és Celdömlőkről is kérték segítségét. A kár meghaladja a 3000 pengőt, amely biztosítás révén megerül. Mint a csendőri nyomozás megállapította, néhány 4-5 éves gyermek gyufával játszadozott s ezek okozták a tüzet.

Építik a celli Tudogondozót. A hét folyamán végre csakugyan meg kezdtek a celdömlői Tüdőbeteg-gondozó építését 17.700 pengő költséggel. A tüdőgondozót a kórház belgyógyászati osztályához építik s ezáltal egy nagyfórtossága közintézménnyel gyarapodunk.

Presbiteri gyűlés. A celdömlői ev. Összgyűlésezet ma déljélt 11 óraker az IJdségi Othon nagyter-mében presbiteri gyűlést tart.

Celdömlői közkörház forgalma. A celdömlői közkörházba felvett betegek számáról és ápolási napokról a következő adatokat közöljök: 110 — 105 — 88 — 2104.

Mikor permetezzük a gyümölcs fákat? Ezt a kérdést ismereti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkészet közöl még a takarokos bordóí-leves permetezésről, a különbözö trágyák értékeröl, a gyümölcsfák természetének szabályozásáról és fokozásáról, a gyümölcsökben ültethető zódségfélékröl, a kiöntött területek hasznosításáról, permetlevelek tartóssága tételéről, a káliszappan hazi készítéséről, a fagyott örökzöldek kezeléséről, az új talajvizsgálatról stb. A zölcs gyümölcsképeket is közöl két szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, V., Vecsely-utca 4) e lapja való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld multvanyszamot.

Felhívás a nőkhöz. A mindennapi életben előforduló szlyos sérülések és elemi csapások előfordulása közzelőségévé teszik a Magyar Vörös kereszt Egyesületnek, hogy a veredőket laboratórius országosan megszervezza és így a veretőmiesztés lehetőséget biztosítsa. Épen ezéül Celdömlői előjárósága felkéri a 18-60 éves nőket, hogy a közötséghez 2 es számu irodájában május 1 ig

omadtán hajlandók veretadásra, hogy náluk a vörös csopok hovatartozását meg lehessen állapítani. Még megjegyezzük, hogy az önkéntes veretadás esetenként 10-40 pengő díjazással járhat. Közöégi előjáróság.

Új iparjogosítványok Kemenesalján. Apulius hó folyamán ezideig a celdömlői közfölzölgabiróság a következő egéneknek adott ki iparjogosítványt: id. Viteze József tojas és baromfikereskedő Jánosháza, ifju Vincze József tojas és baromfikereskedő Jánosháza, Csirkovits József bogár Mesteri, Karolyi István tojas, éló es vagott baromfi, hazai és déli gyümölcs, éló es lóttvad, szarazfövek és mezereskezdő Csendömők, Józsa Ester baromfi, tojas és gyümölcskereskedő Bóba, Sásdi Lajos vegyeskereskedő Nagymonyi, Tomor Imre cipész Karakó, Kódos József Kócsak, Szabó Imre öszeres Kemenesmagasi, Valy Árpád né özvegyi jogon szaltos Jánosháza, Kebele Ferenc tejkereskedő Celdömlők, öz. Lövi Jenőné vendégölös és vegyeskereskedő Kemenesmagasi.

Alumínium ruha a legfrisebb nivalt. A haborus anyaghiány első sorban a szövetyanyagok világába tört be. A német állami ruhaközpont ma már tengeri halak bőréből tervezett női toaletteteket. Az angoloknál viszont egy King-Morgan nevű mérnök az alumínium ruhát találta fel, amelyet most mutatnak be a londoni ruhakészítőknek. A ruha készítéséhez csodalatot kellett. Ilyen új technikai és divatbéli találmányokról számol be Tolnai Világlapjának most megjelent számában a németországi magyarkörnyezetben és a rendkívül értékes cikkkel des során kívül gazdag rejtévényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képalapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Vasúti áthelyezés. A Máv. igazgatósága Zaicer Ferenc üzletyakorokot Budapest északi fűtőházról a celdömlői fűtőházhoz helyezte át. Házilaszonyok nem kerül pénzbel A Dr. ÖETKER cég in egyen küldi Önöknek szlyos receptkönyvének új kiadását.

A Budapesti Nemzetközi Vásár kedvezményes UTÁZÁSI IGAZOLVÁNYAI

kaphatók lapunk szerkesztőségében
2 pengő 80 filléres árban.
Az utazás f. hó 20-án már megkezdhető.

Házassági kölcsönök Németországban. A német néppolitika egyik legbátrósabb intézkedése a házassági kölcsönök nyújtása. Ezek a kölcsönök egyenként 600-1000 márkát is meghaladnak és abban az esetben kerülnek folyósításra, ha az ifju pár kötelezi magát, hogy a feleség felhagy hivatalával. Ez azt a célt szolgálja, hogy a nőt visszavezesse eredeti rendeltetéséhez a családi élethez, gyermekneveléshez, háztartáshoz és ezzel átadja helyét a dolgozó férfiaknak. Ezen intézkedés a munkanélküliség leküzdésében is nagy szerepet játszott. A házassági kölcsön egy negyedrészt az éló gyermek születésénél elegendik, egy hogy negyedik gyermek születéséig.

A házassági kölcsön kiegyenlített. A házassági kölcsönök népszerűségét mi sem mutatja jobban, mint hogy régi birodalom területén 310599 esetben folyósították házassági kölcsönöket es ezáltal 27200 kölcsönrel több került fizetésre, mint az élöz évben. Az Oltmarkban 1939-ben 43976, a Szudétaföldön 9144 esetben folyósították házassági kölcsönt. Így tehát 1939 év végéig kéreken 1445877 házassági kölcsön került folyósításra. Az ilyen kölcsönrel kötött házasságoknál a születések következtében adózó kereskü 1313390 esetben lett a német házaspároknak a kölcsön egynegyedrésze elegendővé.

Magasépítésű családirház

picces, relettás ablakkal ellátva, kerttel, kettő szobával nri jó fekvésűe jutányosan eladó.

A Pestli Tőzsde új számban Wulff Olaf, vitéz Bornemisza Félix, Káltner István dr., Beliczay Imre, Szvicsényi Zoltán, Tóth László dr. k. A Nemzetközi Vásárról, az ipari élet, a vidéki hitellelet, a biztosítási szakma legújabb eseményeiről szenzációs információk és riportok számolnak be.

Nyílt-tér. E rovathoz írásokról felelőséget nem vállal a Szerk. es kiadó.

Nyilatkozat. Minisztérium tagjait közzeljük, hogy Tolnai Világlapnál a közönlé váló vásárlásaiért felelőséget nem vállalok.

Tosnádi József. Készült a könyvnyomtatás feltalálásának 500-adik esztendéjében DINKGREVE NANDOR. könyvnyomdájában, Celdömlőkön kiadását.

Gyümölcsfát, diszfát, diszcszerjét úgy tavaszi, mint öszi ültetésre pontosan szállít

Seregély Béla

állami felügyelet alatt álló faiskolója
Borsosgyör u. p. Pápa.